

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO
DIREKTORAT ZA PODJETNIŠTVO, KONKURENČNOST IN TEHNOLOGIJO

Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana

T: 01 400 35 23

F: 01 400 32 62

E: gp.mgrt@gov.si

www.mgrt.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25

1000 LJUBLJANA

Številka: 092-1/2015-59

Datum: 22.12.2015

Zadeva: Odziv MGRT na predlog 4485-171: STOP divjemu podjetništvu in njihovem reševanju, Slaba banka, dodatni davki ...

Spoštovani!

Dne 12.11.2015 ste nam ponovno posredovali predlog, ki ste ga prejeli preko spletnega orodja predlagam.vladi.si. S strani uporabnika spretnega orodja je bilo predlagano, da vlada sprejme **ukrep, v katerem se podjetniku in njegovim družinskim članom prepove odpreti novo podjetje za vsaj 10 let, če le-ta spravi podjetje v stečaj ter ostane dolžan. Poleg tega državljan predlaga, da se reševanje prezadolženih podjetij ne sme odvijati preko slabe banke.**

Z vidika pristojnosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju: MGRT) podajamo kratko analizo veljavne ureditve področja, ki je usmerjena tudi v reševanje navedene problematike.

Zakon o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 65/09 – UPB3, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 82/13 in 55/15; v nadaljnjem besedilu: ZGD-1), ki je bil nazadnje spremenjen v letošnjem letu (Uradni list RS, št. 55/15 – ZGD-1I), je prinesel nekatere spremembe, ki bodo zagotovo pripomogle tudi k reševanju problematike »divjega podjetništva«.

S tem namenom je bil spremenjen oziroma predvsem nadgrajen 10.a člen ZGD-1, ki določa omejitve ustanavljanja družb in podjetnikov ter pridobitve statusa družbenika:

- Druga točka prvega odstavka 10.a člena je bila dopolnjena tako, da se preverjanje izpolnjevanja pogoja nepredložitve obračunov po novem ne nanaša več samo na zadnji javno objavljen seznam, ampak se navezuje na obdobje zadnjih 12 mesecev. Sprememba je bila potrebna, ker se je po prejšnji ureditvi preverjanje pogojev nanašalo le na zadnji objavljeni seznam nepredlagateljev obračunov, zaradi tega pa je prihajalo do situacij, ko je lahko zavezanec, ki je želel ustanoviti novo družbo, predložil obračun le za pretekli mesec in tako neovirano ustanovil družbo, saj ni bil objavljen na zadnjem seznamu, čeprav je imel za predhodna obdobja še vedno nepredložene obračune.
- V četrti točki prvega odstavka 10.a člena je bila dodana nova omejitev, da ustanovitelj, družbenik in podjetnik ne more postati oseba, ki ji je bila v zadnjih treh letih s pravomočno odločbo Inšpektorata Republike Slovenije za delo oziroma Finančne uprave RS najmanj dvakrat izrečena globa zaradi prekrška v zvezi s plačilom za delo oziroma prekrška v zvezi z zaposlovanjem na črno. Dodatna omejitev, ki se nanaša na prekršek v zvezi s plačilom za delo oziroma prekršek v zvezi z zaposlovanjem na črno, je bila uzakonjena zato, ker je bilo od leta 2008 naprej ugotovljenih zelo veliko kršitev na tem področju v povezavi z ustanavljanjem in prenehanjem gospodarskih družb. Nadgradnja sedanjih nadzornih mehanizmov je nastala zaradi želje po zajezitvi nepoštenih poslovnih praks na tem področju.

- Tudi peta točka prvega odstavka 10.a člena ZGD-1 predstavlja novo omejitev, saj družbenik ali podjetnik oziroma ustanovitelj ne more postati oseba, ki je bila neposredno z več kot 50 odstotki udeležena v kapitalu družbe z omejeno odgovornostjo, ki je bila izbrisana iz sodnega registra brez likvidacije. Ta omejitev onemogoča ustanovitev novih družb osebam, ki niso izkazale ustrezne skrbnosti pri poslovanju in katerih družbe so bile zato izbrisane iz registra po uradni dolžnosti na podlagi določb zakona, ki ureja finančno poslovanje, postopke zaradi insolventnosti in prisilno prenehanje. Ta omejitev je omejena na šest mesecev od datuma izbrisa družbe iz registra.
- V drugem odstavku 10.a člena je na novo določena izjema od omejitve ustanavljanja družb, podjetnika ter pridobitve statusa družbenika, in sicer se izjema določa za osebo, ki je neposredno ali posredno z več kot 25 odstotki udeležena v kapitalu kapitalske družbe, če je ta oseba banka, zavarovalnica, družba za upravljanje terjatev bank ali oseba, ki je delež dosegla zaradi izvedbe prestrukturiranja. Potreba po določitvi novih izjem izhaja iz prakse.
- V novem tretjem odstavku 10.a člena se daje omejitev v zvezi z ustanavljanjem družb z omejeno odgovornostjo. Oseba lahko ustanovi eno družbo v obdobju treh mesecev oziroma pridobi delež v družbi z omejeno odgovornostjo, ki ni starejša od treh mesecev. Z določbo se poskuša otežiti veriženje podjetij oziroma ustanavljanje družb z omejeno odgovornostjo na zalogo ter s tem povezanimi nepoštenimi poslovnimi praksami izigravanja upnikov, zaposlenih in države.
- V četrtem in petem odstavku 10.a člena so predvidene izjeme, kdaj ne velja generalna prepoved ustanavljanja družb z omejeno odgovornostjo, saj ukrep omejevanja ustanavljanja družb z omejeno odgovornostjo ni namenjen osebam s poštenimi poslovnimi nameni. Ukrep ne velja za srednje in velike družbe (sem se med drugim prištevajo banke, zavarovalnice in družbe, ki kotirajo na borzi) ter za DUTB in če je bil delež v družbi z omejeno odgovornostjo pridobljen na podlagi prestrukturiranja ter če je oseba pridobila delež na podlagi dedovanja. Omejitev ustanavljanja družb z omejeno odgovornostjo tudi ne velja, če vse družbe, v katerih je oseba v zadnjih treh mesecih pridobila delež, aktivno poslujejo. Taka oseba torej nima namena ustanoviti prazne družbe na zalogo, zato je ni primerno omejevati. Delujoča družba mora zadostiti naslednjim merilom oziroma pogojem: da ima družba odprt TRR, da nima neporavnanih davčnih obveznosti, ter da ima vsaj en mesec zaposleno eno osebo za polovični delovni čas. Če je oseba v zadnjih treh mesecih ustanovila družbo, ki bo izpolnjevala vse prej navedene pogoje, zanjo generalna omejitev, ena družba v treh mesecih, ne velja.
- Omejitve ustanavljanja družb se samodejno preverjajo v informacijskem sistemu e-VEM pred oddajo vloge za vpis v sodni register ali v Poslovni register Slovenije.

Z namenom oteževanja veriženja podjetij oziroma ustanavljanja podjetij na zalogo je bil z novelo ZGD-1-I dopolnjen tudi prvi odstavek 495. člena ZGD-1, ki določa ohranjanje osnovnega kapitala. Ker je praksa pokazala, da lahko družbeniki takoj po ustanovitvi družbe dvignejo denar s transakcijskega računa kot posojilo od družbe in z njim ustanovijo novo družbo (in je bilo tako mogoče samo z minimalnim vložkom ustanoviti več družb), novelirana določba prvega odstavka 495. člena ZGD-1 določa, da se v premoženje, ki je potrebno za ohranitev najnižjega zneska osnovnega kapitala (7.500 EUR), ne štejejo posojila družbe družbeniku ali poslovodji ali njegovemu družinskemu članu ali pravni osebi, v kateri ima družbenik ali poslovodja ali njegov družinski član ali vsi skupaj najmanj desetino upravljaljskih pravic. Tak pravni posel je ničn. Na ta način se ustanovitelju oziroma družbeniku prepreči, da ob ustanovitvi s posojilno pogodbo poseže v sredstva družbe, ki so namenjena poslovanju družbe. V družbi naj bo vedno vsaj za minimalen kapital (zdaj je 7.500 EUR) premoženja (aktive), namenjenega poslovanju družbe in tudi zaščiti upnikov. Posojila družbenikom, poslovodjem in povezanim osebam se za ta namen ne štejejo med premoženje (aktivo) družbe.

K večji transparentnosti bo pripomogla tudi spremenjena ureditev glede položaja odsvojitelja in pridobitelja poslovnega deleža, ki jo določa 482. člen ZGD-1. Prejšnja ureditev je namreč omogočala, da je pravice iz poslovnega deleža uresničeval vsak, ki je poslovodji dokazal, da je imetnik poslovnega deleža, novelirana določba prvega odstavka 482. člena ZGD-1 pa določa obvezen vpis lastnika poslovnega deleža v register. Iz navedenega izhaja, da lahko družbenik izvršuje korporacijske pravice šele, ko je vpisan v register.

Na podlagi Zakona o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank se je ustanovila posebna družba za upravljanje terjatev, na katero se je preneslo slabe bančne terjatve. Zanje bi država izdala do štiri milijarde evrov jamstev. S tem, ko Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB), torej slaba banka, v okviru sklada za stabilnost bank, odvzame bankam slabe terjatve, slednje očistijo

svoje bilance in lahko začnejo s kreditiranjem gospodarstva. Banke tako s prodajo slabih kreditov pridobijo obveznice DUTB z jamstvom RS, ki bodo domnevno primerno premoženje za pridobivanje likvidnosti skozi operacije refinanciranja pri ECB. Transparentnost poslovanja slabe banke, je zagotovljena z nadzorom Računskega sodišča RS, neodvisnost slabe banke pa temelji predvsem na kredibilnosti imenovanja neizvršnih in izbire izvršnih direktorjev. Na ta način bi se torej banke očistile slabih terjatev in omogočile slovenskemu gospodarstvu možnosti dodatnih finančnih sredstev (kreditov), kar bi pozitivno vplivalo na konkurenčnost slovenskega gospodarstva.

Na drugi strani pa si bo država še naprej prizadevala podpirati primerne načine reševanja oz. razvojnega prestrukturiranja podjetij v težavah, saj je pomembno, da si prizadevamo za ohranjanje delovnih mest in odpiranje novih zaposlitev. Pri tem moramo najprej temeljiti na vseh dosegljivih načinih reševanja s strani lastnikov, novih vlagateljev, tudi tujih in upnikov. Zgolj finančna podpora podjetij pri reševanju podjetij ni dovolj. Pri reševanju podjetij v težavah je pomembna predpostavka, da gre za podjetja, ki imajo izdelke, znanje in kupce, da po končanem procesu prestrukturiranja, lahko uspešno konkurirali na vse bolj zahtevnem globalnem trgu.

Vlada RS v okviru svoje politike in ukrepov za spodbujanje gospodarstva in dvig konkurenčnosti nikakor ne pozablja na pomen podjetij, predvsem malih in srednje velikih podjetij (MSP), zato so naši ukrepi usmerjeni predvsem v spodbujanje nastajanja, ter rasti in razvoja podjetij. MGRT izvaja samo ali preko finančnih institucij (kot so SPIRIT, SID banka, Slovenski podjetniški sklada, Slovenski regionalni razvojni sklad).j Podjetjem so na voljo tudi storitve, ki jih nudijo subjekti podpornega okolja za podjetništvo (vstopne točke VEM, tehnološki parki, podjetniški in univerzitetni inkubatorji, pisarne za prenos tehnologij, SPIRIT,...).Sredstva države se sicer dodeljujejo na transparenten način preko javnih razpisov, ki imajo natančno predpisane postopke razpisovanja, izbora, ciljev, kazalnikov ter nadzora.

Zagotovo si bomo še v nadaljevanju prizadevali k izboljšanju poslovnega okolja ter ustvarjanju pogojev za normalno poslovanje podjetij ter spodbujali podjetja, ki so usmerjeni k rasti in razvoju.

Lepo pozdravljeni,

Pripravili:

- Katja Gregorčič Belšak, višja svetovalka
- Alenka Marovt, sekretarka

dr. Sabina Koleša
Generalna direktorica